

FAQ

12 พฤษภาคม 2569

Derivatives Clearing

FAQ

FAQ : Derivatives Account	1
FAQ : Margin	4
FAQ : หลักประกันส่วนเกิน (Excess Margin)	5
FAQ : การฝาก-ถอนหุ้นเป็นหลักประกัน	7
FAQ : เงินกองทุนทดแทนความเสียหายในระบบชำระหนี้ (Clearing Fund).....	8

FAQ : Derivatives Account

Q1 : กรณีใดบ้างที่ TCH ต้อง Approve รายการ Derivatives Account ให้สมาชิก

- Ans :
1. กำหนดวิธีการจัดเก็บฐานะสัญญาซื้อขายล่วงหน้าแบบรวม (Gross Position) และ วิธีการคำนวณหลักประกันแบบสุทธิ (Net Margining) หรือ
  2. กำหนดเป็นบัญชีของผู้ดูแลสภาพคล่อง (Market Maker = Yes)
  3. การกำหนดความสัมพันธ์ระหว่างบัญชีเก็บฐานะและวิธีการคำนวณหลักประกัน (Margin Propagation)

Q2 : สามารถถือ Position ทั้ง Long และ Short ใน Account เดียวกันได้หรือไม่

- Ans :
- ขึ้นอยู่กับประเภทของผู้ลงทุน ซึ่ง TCH กำหนดวิธีการถือ position ไว้ในประกาศ TCH เรื่อง การเปิดบัญชีเก็บฐานะและการกำหนดวิธีการคำนวณหลักประกัน ในระบบงานสำนักหักบัญชีสัญญาซื้อขายล่วงหน้าของสำนักหักบัญชี โดย
- บัญชีที่กำหนดเป็น Net Position (Auto Match-Out = Yes) ในระหว่างวันสามารถถือ Position ใน series เดียวกันทั้งด้าน Long และ Short ได้ โดยระหว่างวัน position คงค้างจะ Update ตาม Open/Close flag ที่ส่งมาในคำสั่งซื้อขาย อย่างไรก็ตาม ณ สิ้นวันระบบ SETCLEAR จะทำการหักกลบฐานะ (Net Position) ให้เหลือเพียงฐานะสุทธิด้านเดียวเท่านั้น
  - บัญชีที่กำหนดเป็น Gross Position (Auto Match-Out = No) ในระหว่างวันและ ณ สิ้นวัน สมาชิกสามารถถือ Position ใน series เดียวกันได้ทั้ง Long และ Short อย่างไรก็ตาม หากประสงค์จะปิดฐานะสามารถทำได้ 2 วิธี คือ ส่ง Close flag มาในคำสั่งซื้อขาย หรือ ใช้ฟังก์ชันในระบบงานสำนักหักบัญชีสัญญาซื้อขายล่วงหน้าที่เรียกว่า Manual Match-out

Q3 : การ Configure Market Maker ทำอย่างไร

- Ans :
- ดำเนินการที่ระบบ SETCLEAR ในหน้าจอ [2501] Derivatives Account เพื่อสร้างเลขที่บัญชีที่ใช้ทำหน้าที่ Market Maker และ หน้าจอ [2505] Market Maker เพื่อระบุว่าจะทำหน้าที่ Market maker ใน Product ใด และระบุ MM Code คือ Entity ที่เป็น Market Maker โดยสมาชิกจะได้ข้อมูลนี้จาก Derivatives Trading Department
- รายละเอียดเพิ่มเติม : คู่มือการ Configuration กรณีเป็น Market Maker ในระบบ SET CLEAR (ปรากฏใน SETPortal >> Directory Service >> SETCLEAR BUSINESS >> Derivatives)

Q4 : รายการ Amendment, Give-up /Take-up กับ Position Transfer ต่างกันอย่างไร ต้องให้ TCH Approve หรือไม่

Ans :

	Trade Amendment	Give-up/Take-up	Position Transfer
เงื่อนไข การทำ ธุรกรรม	การแก้ไขรายการซื้อขายสัญญาซื้อขายล่วงหน้า โดย ข้อมูลที่แก้ไขได้ มีดังนี้ 1. เลขที่บัญชีซื้อขาย (Account) 2. ประเภทผู้ซื้อขาย (Investor Type) 3. การสร้างฐานะหรือการล้างฐานะสัญญาซื้อขายล่วงหน้า (Open/Close)	การโอนรายการสัญญาซื้อขายล่วงหน้าระหว่างสมาชิก โดยสมาชิกทั้งสองฝ่ายต้องมี Give-up / Take- Up Agreement ก่อนทำรายการ	การโอนฐานะสัญญาซื้อขายล่วงหน้า 1) Selective Position Transfer : การโอนฐานะ สัญญาซื้อขายล่วงหน้าทีละรายการที่ต้องการโอน ได้ ▪ Account to Account : เป็นการโอนระหว่าง บัญชีที่อยู่ในสมาชิกเดียวกัน ▪ Member to Member : เป็นการโอนระหว่าง สมาชิก 2) Bulk Position Transfer (Account to Account) : การโอนฐานะสัญญาซื้อขายล่วงหน้าที่มีอยู่ทั้งหมด ในบัญชีระหว่างบัญชีที่อยู่ในสมาชิกเดียวกัน
วันที่ทำ รายการ	ภายในวันทำการที่ 3 ถัดจากวันที่ซื้อขาย - กรณีทำรายการภายในวันทำการถัดจากวันที่ซื้อ ขาย (T ถึง T+1) : สมาชิกดำเนินการในระบบ SET CLEAR และไม่ต้องให้ TCH อนุมัติรายการ - กรณีทำรายการวันทำการที่ 2 และ 3 จากวันทำการ ถัดจากวันที่ซื้อขาย (T+2 ถึง T+3) : 1) สมาชิกดำเนินการในระบบ SET CLEAR 2) สมาชิกแจ้งรายละเอียดและเหตุผลการทำ Trade Amendment มายัง Email : DerivativesClearingDepartment@set.or.th เพื่อให้เจ้าหน้าที่ TCH พิจารณาอนุมัติรายการ	ภายในวันทำการที่ 3 ถัดจากวันที่ซื้อขาย - กรณีทำรายการภายในวันทำการถัดจากวันที่ซื้อ ขาย (T ถึง T+1) : สมาชิกดำเนินการในระบบ SET CLEAR โดยไม่ต้องให้ TCH อนุมัติรายการ - กรณีทำรายการวันทำการที่ 2 และ 3 จากวันทำการ ถัดจากวันที่ซื้อขาย (T+2 ถึง T+3) 1) สมาชิกดำเนินการในระบบ SET CLEAR 2) สมาชิกผู้โอนและผู้รับโอนแจ้งรายละเอียดและ เหตุผลในการทำ Give-up/Take-up พร้อมแนบ สำเนา Give-up / Take-up Agreement มายัง Email : DerivativesClearingDepartment@set	ตั้งแต่วันทำการแรกถัดจากวันที่ซื้อขายจนถึงวันครบ กำหนดอายุสัญญา - สมาชิกทำรายการผ่านระบบ SET CLEAR - สมาชิกผู้โอนและผู้รับโอนแจ้งรายละเอียดและ เหตุผลการทำ Position Transfer มายัง Email: DerivativesClearingDepartment@set.or.th ให้ เจ้าหน้าที่ TCH พิจารณาอนุมัติรายการ ○ แจ้งความประสงค์ขอโอนหรือรับโอน ฐานะสัญญาซื้อขายล่วงหน้า ว่าเป็นการ โอนภายในสมาชิกเดียวกัน (Account to Account : ATA) หรือ โอนระหว่าง สมาชิก (Member to Member : MTM)

	Trade Amendment	Give-up/Take-up	Position Transfer
	<ul style="list-style-type: none"> ○ แจ้งรายละเอียดข้อมูลก่อนการแก้ไขและหลังจากการแก้ไข ได้แก่ Investor Type เลขที่บัญชี Open/Close Flag และ Quantity ○ Instrument (ชื่อ Series) ○ เหตุผลที่ประสงค์ทำรายการ Trade Amendment 	<p>.or.th เพื่อให้เจ้าหน้าที่ TCH พิจารณานุมัติรายการ</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ ชื่อสมาชิกและเลขที่บัญชีของผู้โอน (Give-up) และผู้รับโอน (Take-up) และยืนยันว่าผู้โอนและผู้รับโอนมีผู้รับผลประโยชน์ทอดสุดท้ายเป็นเจ้าของเดียวกัน ○ Instrument (ชื่อ Series) ที่ต้องการโอนรับโอน ○ จำนวนสัญญาที่ต้องการโอน/รับโอน โดยระบุให้ชัดเจนว่าเป็น Long Position หรือ Short Position ○ เหตุผลที่ประสงค์ทำรายการ Give-up / Take-up 	<ul style="list-style-type: none"> ○ เลขที่บัญชีของผู้โอน หรือ/และ ผู้รับโอน และยืนยันว่าผู้โอนและผู้รับโอนมีผู้รับผลประโยชน์ทอดสุดท้ายเป็นเจ้าของเดียวกัน ○ Instrument (ชื่อ Series) ที่ต้องการโอน/รับโอน ○ จำนวนสัญญาที่ต้องการโอน/รับโอน โดยระบุให้ชัดเจนว่าเป็น Long Position หรือ Short Position
ราคาที่ใช้ ทำรายการ	ราคาจับคู่ (Execution Price)	ราคาจับคู่ (Execution Price)	ราคาเพื่อการชำระราคา (Settlement Price)

รายละเอียดเพิ่มเติม : คู่มือปฏิบัติงานของสมาชิกสำนักหักบัญชีสัญญาซื้อขายล่วงหน้า กระบวนการชำระราคา การขอลงหลักประกันส่วนเกิน การแก้ไขและโอนฐานะสัญญาซื้อขายล่วงหน้า (ปรากฏใน SETPortal >> Directory Service >> SETCLEAR BUSINESS >> Derivatives)

FAQ : Margin

Q1 : TCH จะเรียกเก็บ Super Margin จากสมาชิกเมื่อใด

Ans : เงื่อนไขในการเก็บ Super Margin คือ

- เมื่อตลาด TFEX ปิดทำการแต่ตลาดต่างประเทศยังเปิดทำการซื้อขาย
  - มีวันหยุดซื้อขายติดต่อกันตั้งแต่ 2 วันทำการขึ้นไป
  - เรียกเก็บเฉพาะสัญญาซื้อขายล่วงหน้าอ้างอิงกับสินค้าหรือตัวแปรในต่างประเทศเท่านั้น
- โดยจะเรียกเก็บ Super Margin จากสมาชิกตั้งแต่รอบชำระราคาระหว่างวันของวันทำการก่อนวันหยุด (รอบ Intra-day ตั้งแต่เวลาชำระราคา 12.00 น. (เวลาคำนวณ 9.45 น.) ของวันที่ H-1) จนถึง เข้าของวันทำการหลังวันหยุด (เวลาชำระราคา 9.00 น. ของวันที่ H+1)

ตัวอย่าง

	2 days preceding holiday (H-2)		1 day preceding holiday (H-1)		Holiday (H)	Holiday (H)	Holiday (H)	1 day following holiday (H+1)
Date	09-04-21		12-04-21		13-04-21	14-04-21	15-04-21	16-04-21
Calculation period	Intra-day (6.45)	EOD (19.00)	Intra-day (6.45)	EOD (19.00)	X	X	X	Intra-day (6.45)
Maintenance Margin	Normal	Normal	Super	Super				Normal
Collateral placement			First placement 12:00 P.M. on H-1 / Last placement 9:00 A.M. on H+1					

หมายเหตุ * วันที่ H = วันหยุดวันแรก

Q2 : สัญญาใดบ้างที่จะถูกเรียกเก็บอัตรา Super Margin

Ans : สัญญาอ้างอิงสินค้าหรือตัวแปรในต่างประเทศเท่านั้น

ปัจจุบันได้แก่ Gold Futures (50 Baht, 10 Baht), Gold-D Futures, Gold Online Futures, Japanese Rubber Futures, RSS3 Futures, RSS3D Futures, Silver Online Futures และ Currency Futures เช่น USD Futures

Q3 : หลักการ Revise อัตรา Maintenance Margin ของ TCH

Ans : TCH ทบทวนความเหมาะสมของอัตราหลักประกันเป็นประจำอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อรองรับความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น ซึ่งพิจารณาจาก

- a. ความผันผวนของราคาแบบถ่วงเฉลี่ยน้ำหนัก Exponentially Weighted Moving Average (EWMA) ซึ่งให้ความสำคัญกับเหตุการณ์ปัจจุบันมากกว่าอดีตที่ระดับความเชื่อมั่น 99%
- b. รองรับ Actual Loss ที่เกิดขึ้นในอดีต

นอกจากนี้ TCH ยังติดตามความเหมาะสมของอัตราหลักประกันเป็นประจำทุกวัน (Daily Monitoring) หากพบว่าอัตราหลักประกันในปัจจุบัน ไม่สามารถครอบคลุมความเสี่ยงที่เกิดขึ้นได้ หรือหลักประกันสูงกว่าค่าความเสี่ยงมาก TCH จะประกาศปรับอัตราหลักประกันเป็นคราวๆ ไป

FAQ : หลักประกันส่วนเกิน (Excess Margin)

Q1 : สมาชิกสามารถตรวจสอบหลักประกันส่วนเกิน (Excess Margin) ได้อย่างไร?

Ans : หลักประกันส่วนเกิน (Excess Margin) คือ หลักประกันที่สมาชิกวางไว้กับสำนักหักบัญชีที่มีมูลค่ามากกว่ามูลค่าหลักประกันที่สำนักหักบัญชีกำหนดให้สมาชิกต้องวาง โดยสมาชิกขอคืนหลักประกันได้เฉพาะในส่วนที่เกินเท่านั้น

1. กรณี Excess margin เป็นเงินสดสกุล THB

สมาชิกสามารถตรวจสอบ Excess Margin ได้จากระบบ SETCLEAR ที่หน้าจอ [4702] Call Amount ที่ช่อง Excess Amount หรือหน้าจอ [5203] Cash Withdrawal จากนั้นกด Request ระบุ

- Coverage : Settlement
- Denomination Currency : THB

จากนั้นกด Calculate ระบบจะแสดงจำนวน Excess margin ที่สามารถขอคืนได้ที่ช่อง Available Amount

2. กรณี Excess margin เงินสกุลต่างประเทศ (Foreign Currency)

สมาชิกสามารถตรวจสอบได้จากระบบ SETCLEAR ที่หน้าจอ [5203] Cash Withdrawal จากนั้นกด Request ระบุ

- Coverage : Margin
- Denomination Currency : สกุลเงินตราต่างประเทศที่ต้องการตรวจสอบ

จากนั้นกด Calculate ระบบจะแสดงจำนวน Excess margin ที่สามารถขอคืนได้ที่ช่อง Available Amount

3. กรณี Excess margin เป็นหุ้นสามัญ พันธบัตรรัฐบาลไทย หรือ พันธบัตรธนาคารแห่งประเทศไทย

สามารถตรวจสอบได้ที่หน้าจอ [5210] Collateral Withdrawal จากนั้นกด Request ระบุ

- Client/Proprietary : บัญชีที่ต้องการตรวจสอบยอด Excess margin
- Collateral Instrument : หุ้นหรือพันธบัตรที่ต้องการตรวจสอบ
- Coverage : Margin

จากปุ่ม Calculate ระบบจะแสดงจำนวน Excess margin ที่สามารถขอคืนได้ที่ช่อง Available Quantity/Amount

รายละเอียดการทำรายการในระบบ SETCLEAR : คู่มือ เรื่อง Training ระบบ TCS และ Refreshment Non-Cash Collateral (19-20 March 2018) (ปรากฏใน SETPortal >> Directory Service >> SETCLEAR BUSINESS >> Derivatives)

Q2 : สมาชิกจะได้รับเงินจากการถอน Excess Margin เวลาใด?

Ans : สมาชิกสามารถทำรายการขอถอนหลักประกันส่วนเกิน กรณีเงินสด THB และเงินต่างประเทศ ได้ 2 ครั้งต่อวัน คือ ภายในเวลา 10.00 น. และ ภายในเวลา 12.00 น. ซึ่งจะได้รับเงินหลักประกันส่วนเกินเข้าบัญชีธนาคารที่เป็น Settlement Bank ของสมาชิกในเวลา 10.30 น. และ 13.15 น. ตามลำดับ

รายละเอียดเพิ่มเติม : คู่มือปฏิบัติงานของสมาชิกสำนักหักบัญชีสัญญาซื้อขายล่วงหน้า กระบวนการชำระราคา การขอถอนหลักประกันส่วนเกิน การแก้ไขและโอนฐานะสัญญาซื้อขายล่วงหน้า (ปรากฏใน SETPortal >>

Directory Service >> SETCLEAR BUSINESS >> Derivatives)

FAQ : การฝาก-ถอนหุ้นเป็นหลักประกัน

Q1 : สมาชิกประสงค์ถอนหุ้นที่วางไว้เป็นหลักประกัน แต่ไม่มีหลักประกันส่วนเกิน (Excess Margin) ต้องดำเนินการอย่างไร?

Ans : สมาชิกสามารถแลกเปลี่ยนหลักประกันได้ โดยนำทรัพย์สินประเภทอื่น ได้แก่ เงินสดสกุลเงินบาท เงินสดสกุลต่างประเทศ หุ้นสามัญอื่นที่อยู่ในรายชื่อหุ้นอ้างอิงของ Single Stock Futures พันธบัตรรัฐบาลไทยและพันธบัตรธนาคารแห่งประเทศไทย มาวาง โดยมูลค่าของทรัพย์สินหลังหักค่าความเสี่ยง (Haircut rate) ต้องไม่ต่ำกว่ามูลค่าของหุ้นหลังหักค่าความเสี่ยง (Haircut rate) ที่จะขอถอนออกไป ทั้งนี้ หากสมาชิกถูกเรียกหลักประกันระหว่างวัน จะต้องฝากหุ้นหรือเงินในมูลค่าที่สูงกว่า Margin requirement จึงจะสามารถถอนหุ้นออกได้

การดำเนินการดังนี้

1. แลกหุ้นกับหุ้น : สมาชิกทำรายการแลกเปลี่ยนหุ้นที่ต้องการวางเป็นหลักประกันกับ TCH ได้จากระบบ SETCLEAR ที่หน้าจอ [5214] Collateral Exchange โดยระบุชื่อหุ้นและจำนวนหุ้นที่ต้องการฝากและถอนออก
2. แลกหุ้นกับเงิน : สมาชิกทำรายการฝากเงินสดสกุลเงินบาท หรือ เงินสดสกุลต่างประเทศ ผ่านระบบ SETCLEAR ที่หน้าจอ [5201] Cash deposit ภายในเวลาที่ TCH กำหนด จากนั้น จึงจะสามารถถอนหุ้นที่วางเป็นหลักประกันได้ ที่หน้าจอ [5210] Collateral Withdrawal
ทั้งนี้ รอบเวลาการฝาก ถอนหลักประกันเป็นไปตามประกาศ TCH เรื่อง กำหนดเวลาการปฏิบัติงานของสมาชิกที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการงานของสำนักหักบัญชี

รายละเอียดการทำรายการในระบบ SETCLEAR : คู่มือ เรื่อง Refreshment Non-Cash Collateral (19-20 March 2018) (ปรากฏใน SETPortal >> Directory Service >> SETCLEAR BUSINESS >> Derivatives)

FAQ : เงินกองทุนทดแทนความเสียหายในระบบชำระหนี้ (Clearing Fund)

Q1: มูลค่าเงินสมทบเข้ากองทุนทดแทนความเสียหาย (Clearing Fund Contribution Amount) คำนวณมาจากอะไร?

Ans: มูลค่าเงินสมทบเข้ากองทุนทดแทนความเสียหายของสมาชิกแต่ละรายประเมินจากค่าความเสี่ยงจากการทำธุรกรรมของสมาชิกเอง (Risk Based) เทียบกับมูลค่าแหล่งเงินทุนของสมาชิกเอง¹ ทั้งนี้ หากประเมินแล้วพบว่าสมาชิกรายใดมีค่าความเสี่ยงสูงเกินกว่ามูลค่าแหล่งเงินทุนของสมาชิกเอง สมาชิกรายนั้นจะต้องสมทบเข้ากองทุนทดแทนความเสียหาย โดยมีมูลค่าเงินสมทบขั้นต่ำไม่น้อยกว่า 1,000 บาท แต่หากสมาชิกรายใดมีค่าความเสี่ยงไม่เกินกว่ามูลค่าแหล่งเงินทุนของสมาชิกเอง สมาชิกรายนั้นก็ไม่ต้องสมทบเข้ากองทุนทดแทนความเสียหาย ทั้งนี้ TCH จะประเมินเงินสมทบเข้ากองทุนทดแทนความเสียหาย (Clearing Fund Contribution) เป็นประจำทุกเดือน โดยปัจจัยที่ใช้พิจารณาความเสี่ยงของสมาชิกแต่ละรายประกอบด้วย 2 ปัจจัย ดังนี้

- มูลค่าหลักประกันรักษาสภาพที่สมาชิกต้องวางไว้กับ TCH (Margin Requirement)
- ปริมาณการซื้อขายของสมาชิก (Trading Volume)

---

¹ มูลค่าแหล่งเงินทุนของสมาชิกที่ใช้ประเมินเงินสมทบ ประกอบด้วย (1) ทรัพย์สินสมทบเข้ากองทุนทดแทนความเสียหายในส่วนของสมาชิกเอง (2) เงินสำรองเพื่อความมั่นคงของสำนักหักบัญชีในส่วนในตลาดหลักทรัพย์ (SET Reserve Fund) และ (3) เงินกองทุนทดแทนความเสียหายในส่วนของเงินสมทบของตลาดหลักทรัพย์ โดยเงินในส่วนของ (2) และ (3) จะมีการแบ่งสัดส่วนตามมูลค่าทรัพย์สินสมทบเข้ากองทุนทดแทนความเสียหายของสมาชิกแต่ละราย